

NMHH

Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság

A 2018-AS ORSZÁGGYŰLÉSI VÁLASZTÁS POLITIKAI HIRDETÉSEI

Közzétéve: 2018. május 11.

Az NMHH figyelemmel követte a 2018-as parlamenti választás kampányidőszakában sugárzott politikai reklámok közzétételi gyakorlatát. Elsősorban azt vizsgálta, hogy a politikai hirdetést közreadó médiaszolgáltató reklámozási gyakorlata megfelelt-e a Médiatörvény és a Választási eljárásról szóló törvény előírásainak?

1. A politikai reklámokra vonatkozó jogszabályi háttér

Az Alaptörvény rögzíti, hogy a választási kampányidőszakban szükséges megfelelő tájékoztatás érdekében politikai reklám kizárólag ellenérték nélkül, az esélyegyenlőséget biztosító feltételek mellett közzétehető. Az országgyűlési választások politikai kommunikációját a Médiatörvény és a Választási eljárásról szóló törvény együttesen határozza meg. Előbbi értelmező rendelkezése szerint politikai reklámnak minősül valamely párt, politikai mozgalom vagy a kormány népszerűsítését szolgáló vagy támogatására ösztönző, illetve azok nevét, célját, tevékenységét, jelszavát, emblémáját népszerűsítő, a reklámhoz hasonló módon megjelenő, illetve közzétett műsorszám. A Vetv. azzal egészíti ki a rendelkezést, hogy a párt, politikai mozgalom és kormány alatt jelölő szervezetet és független jelöltet kell érteni. A Médiatörvény 32. § (1)-(2) és (4) bekezdése értelmében a politikai reklám nem tartozik a reklámidőbe, közzétételét pedig az alábbi feltételek betartása mellett engedélyezi:

- a politikai reklámot el kell határolni a szerkesztett tartalomtól;
- a politikai reklám megrendelőjét fel kell tüntetni a hirdetésben, illetve
- a politikai reklámot az audiovizuális médiaszolgáltatókban el kell látni feliratozással és/vagy jelnyelvi tolmácsolással;
- a 32. § (3) bekezdése értelmében pedig „Választási kampányidőszakban a választási eljárásról szóló törvény szabályai szerint lehet politikai reklámot médiaszolgáltatóban közzétenni.”

A Választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény VIII. fejezet 71. cím alatt a politikai reklámok közzétételére vonatkozó fő szabályként határozza meg, hogy a politikai reklám közzétételéért a médiaszolgáltató ellenszolgáltatást nem kérhet, és nem fogadhat el, illetve a politikai reklámhoz véleményt, értékelést nem fűzhet. Mindezen túl a törvény előírja, hogy a médiaszolgáltató egyenlő feltételek mellett - különös tekintettel a politikai reklámok számára, megjelenési sorrendjére, időtartamára és az adásba kerülés időpontjára - teheti közzé a jelöltet, illetve a listát állító jelölő szervezetek és a független jelöltek politikai reklámjait. Közös jelölt, illetve közös lista esetén a jelölő szervezetek együttesen jogosultak a politikai reklám megrendelésére. A választást megelőző kampányidőszakban a pártlistát állító jelölő szervezetek politikai reklámjainak közzétételére rendelkezésre álló időtartam 470 perc, a nemzetiségi listát állító jelölő szervezetek politikai reklámjainak közzétételére rendelkezésre álló időtartam pedig 130 perc. A politikai reklámot a közszolgálati médiaszolgáltató a legnagyobb éves átlagos közönségaránnyal bíró médiaszolgáltatásában teszi közzé. A közszolgálati médiaszolgáltató naponta három alkalommal, a 6-8, a 12-14 és a 18-20 óra közötti időszavokban megszakítás nélkül köteles biztosítani a politikai reklámok közzétételét. A politikai reklámok megjelenési sorrendjét az esélyegyenlőség biztosítása érdekében naponta változtatni kell. A jelölő szervezet a politikai reklám közzétételét egy időszavban naponta csak egyszer, legfeljebb egyperces időtartamban kérheti. A médiaszolgáltató abban az esetben köteles a politikai reklámot közzétenni, ha a jelölő szervezet legkésőbb a közzétételt megelőző második napon átadja az általa készített politikai reklámot (lásd: **1. sz. Melléklet**).

A kampánycsenddel kapcsolatban egyetlen megszorítás vonatkozik a hirdetésekkel összefüggésben, mégpedig a szavazás napján (2018. április 8.) politikai reklámot nem lehet közzétenni.

1.1. A vizsgálatba vont médiaszolgáltatók

A Választási eljárásról szóló törvény az országos vételkörzetű közszolgálati médiaszolgáltató (így a *Duna Médiaszolgáltató Nonprofit Zrt.*) legnagyobb eléréssel bíró médiaszolgáltatója számára kötelezően előírja a jogerősen nyilvántartásba vett jelölő szervezetek politikai reklámjainak közzétételét. A 2018. évi kampányban a Duna Televízió és a Kossuth rádió műsorfolyamában közöltek politikai reklámokat¹.

A kereskedelmi médiaszolgáltatók nem kötelesek politikai reklámot sugározni, de vállalhatják azt. A nem közszolgálati médiaszolgáltatók 2018. február 17-ig jelezhettek a Nemzeti Választási Bizottságnál, hogy biztosítani kívánják a politikai reklámok közzétételének lehetőségét. E feltételnek a Magyar RTL Zrt. médiaszolgáltató RTL Klub médiaszolgáltatója, valamint az ATV Zrt. médiaszolgáltató ATV médiaszolgáltatója tett eleget.

1.2. A politikai reklámok bemutatására felhasználható időkeret

A politikai reklámok bemutatására felhasználható időkeret pontos mértékét a Nemzeti Választási Bizottság állapította meg (lásd: <http://www.valasztas.hu/hatarozatok>) és azokat közleményekben tette közzé (522-528/2018. sz. határozatok). Eszerint a „közmedia² pártlistánként 20 perc 26 mp politikai reklám közzétételére jogosult”, az ATV és az RTL Klub pedig „pártlistánként 10 perc 13 mp, nemzetiségi listánként 5 perc politikai reklám közzétételére jogosult (...) ez összesen 300 perc, amelyből 235 percet a pártlistát állítók, 65 percet a nemzetiségi listát állítók számára biztosítanak.”

---

¹ <https://www.hirado.hu/belfold/belpolitika/cikk/2018/03/08/torvenyi-kotelezetseg-en-tul-is-biztosit-mediafeluletet-a-partoknak-a-kozmedia/>

² A Nemzeti Választási Bizottság megállapítja, hogy az országgyűlési képviselők általános választását megelőző kampányidőszakban az országos pártlistát állító jelölő szervezetek politikai reklámjainak a Duna Médiaszolgáltató Zártkörűen Működő Nonprofit Részvénytársaság (a továbbiakban: Közszolgálati Médiaszolgáltató) lineáris médiaszolgáltatásában való közzétételére rendelkezésre álló időtartam pártlistánként 20 perc 26 másodperc.

Indoklás: [11] Mivel 2015. július 1-jétől a korábbi négy közszolgálati médiaszolgáltató helyett, azok egyesülésével jelenleg a Duna Médiaszolgáltató Zártkörűen Működő Nonprofit Részvénytársaság, mint egyedüli közszolgálati médiaszolgáltató látja el ezt a tevékenységet, a Nemzeti Választási Bizottság megállapítja, hogy a pártlistát állító jelölő szervezeteket megillető 20 perc 26 másodperc időtartam további felosztására nincs mód.

<http://www.valasztas.hu/hatarozat-megjelenito/-/hatarozat/523-2018-nvb-hatarozat-az-orszaggyulesi-kepviselok-2018-aprilis-8-napjara-kituzott-altalanos-valasztasanak-kampanyidoszakaban-az-orszagos-listat-allit>

1.3. A politikai reklámok közzétételére jogosult pártok és szervezetek

A 2018. évi országgyűlési választáson 23 párt és 13 nemzetiségi önkormányzat szerzett jogot az indulásra és így politikai hirdetések közzétételére.

1. táblázat: A választási kampányban résztvevő szervezetek

pártlista	2018	nemzetiségi lista
Családok Pártja*	1	Bolgár Országos Önkormányzat*
Demokratikus Koalíció	2	Magyarországi Görögök Országos Önkormányzata*
Együtt - A Korszakváltók Pártja	3	Magyarországi Németek Országos Önkormányzata
Európai Roma Keresztények Jobblétéért Demokratikus Párt*	4	Magyarországi Románok Országos Önkormányzata*
Fidesz-Magyar Polgári Szövetség - Kereszténydemokrata Néppárt	5	Országos Horvát Önkormányzat*
Iránytű Párt	6	Országos Lengyel Önkormányzat*
Jobbik Magyarországért Mozgalom	7	Országos Örmény Önkormányzat*
Kell az Összefogás Párt	8	Országos Roma Önkormányzat*
Közös Nevező 2018*	9	Országos Ruszin Önkormányzat*
Lehet Más a Politika	10	Országos Szlovák Önkormányzat*
Magyar Igazság és Élet Pártja	11	Országos Szlovén Önkormányzat*
Magyar Kétfarkú Kutya Párt	12	Szerb Országos Önkormányzat*
Magyar Munkáspárt	13	Ukrán Országos Önkormányzat*
Magyar Szocialista Párt - Párbeszéd Magyarországért Párt	14	
Magyarországi Cigánypárt	15	
Magyarországon Élő Dolgozó és Tanuló Emberek Pártja*	16	
Momentum Mozgalom	17	
Net Párt*	18	
Összefogás Párt	19	

pártlista	2018	nemzetiségi lista
Rend és Elszámoltatás Párt	20	
Sportos és Egészséges Magyarországért Párt	21	
Szegény Emberek Magyarországért Párt	22	
Tenni Akarás Mozgalom*	23	

Forrás: www.valasztas.hu

A *-gal jelölt pártok és szervezetek nem éltek a kampány adta lehetőséggel, és nem tettek közzé politikai reklámot. A távol maradó pártok kivétel nélkül új szereplők voltak a választásra jogosultak listáján, ellenben a nemzetiségi szervezetek inaktivitása meglepetés, hiszen például 2014-ben ugyanezen alakulatok megjelentek az országos televíziókban.

2. Kampányelemzés

A televíziókban közzétett politikai reklámok vizsgálatakor a Nielsen Közönségmérés Kft. adatait hívtuk segítségül, míg a Kossuth rádió esetében a saját adatgyűjtésünk eredményére támaszkodtunk.

A kampányban részt vevő médiaszolgáltatók a politikai hirdetéseket a műsorfolyamból kiemelve, „Politikai reklám” inzerterek között, ún. választási reklámblokkokban tették közzé. A blokkokba rendezett politikai üzenetek elemszáma 2-13 között változott. A képernyőkön és a rádióban zajló 2018-as korteshadjáratban felvonultatott politikai hirdetések volumene meghaladta a megelőző kampány eredményeit, ez azonban azzal is magyarázható, hogy ezúttal szerepet vállaltak országos kereskedelmi televíziók is a reklámozásban.

2. táblázat: A választási kampány során közzétett hirdetések száma és hossza

választás éve	a kampányban résztvevő médiaszolgáltatók száma (db)	a kampányban résztvevő médiaszolgáltatók	politikai hirdetések száma (db)	politikai hirdetések hossza (perc)
2002	4	ATV, M1, M2, RTL Klub	1532	699
2006	6	ATV, M1, M2, RTL Klub, TV2, Viasat3	2791	1370
2010	10	ATV, COOL, F+, M1, M2, RTL Klub, Sport Klub, Story4, TV2, Hálózat TV	1366	660
2014	2	Duna TV, M1	515	303
2018	4	Duna TV, ATV, RTL Klub, Kossuth rádió	895	464

Forrás: Nielsen Közönségmérés, NMHH

A választást megelőző kampányidőszakban 36 jelölő szervezet szerzett jogosultságot politikai reklám közzétételére. A jogosultságot szerzők fele (hat párt és 12 nemzeti önkormányzat) egyáltalán nem élt a hirdetési lehetőséggel (lásd fentebb). A magukat és/vagy céljaikat népszerűsítő szervezetek többsége a televíziókban és a rádióban egyaránt szerepelt, csupán három (Iránytű Párt, MIÉP és Összefogás Párt) választotta kizárólag a televíziós megjelenést.

A televíziókban 655, a rádióban 240 spotot azonosítottunk be. A televíziókban a Demokratikus Koalíció (90 eset), a rádióban a Kell az Összefogás Párt (30 eset) volt a legaktívabb hirdető.

3. táblázat: A politikai reklámok volumene a médiaszolgáltatás típusa szerint

kampányban résztvevő jelölő szervezet	TV	Rádió	Összesen
Demokratikus Koalíció	90	29	119
Együtt – A Korszakváltók Pártja	54	20	74
Fidesz-Magyar Polgári Szövetség – Kereszténydemokrata Néppárt	50	20	70
Iránytű Párt	28	0	28
Jobbik Magyarországért Mozgalom	57	20	77
Magyar Kétfarkú Kutya Párt	36	9	45
Kell az Összefogás Párt	40	30	70
Lehet Más a Politika	70	18	88
Magyarországi Cigánypárt	3	3	6
Magyarországi Németek Országos Önkormányzata	5	5	10
Magyar Igazság és Élet Pártja	18	0	18
Momentum Mozgalom	42	15	57
Magyar Szocialista Párt – Párbeszéd Magyarországért Párt	51	20	71
Magyar Munkáspárt	47	15	62
Összefogás Párt	2	0	2
Rend és Elszámoltatás Párt	14	18	32
Sportos és Egészséges Magyarországért Párt	30	9	39
Szegény Emberek Magyarországért Párt	18	9	27
Összesen	655	240	895

A legtöbb (265 db) politikai reklám a közszolgálati Duna TV kínálatában kapott helyet, ezt követte a sorban a Kossuth rádió (240 db), az RTL Klub (209 db) és az ATV (181 db).

Valamennyi adónál a Demokratikus Koalíció „üzenete” szerepelt a leggyakrabban, mellette az ATV-n a Lehet Más a Politika (30 db), illetve a Kossuth rádióban a Kell az Összefogás Párt (30 db) reklámhadjárata számított hangsúlyosnak.

4. táblázat: A politikai reklámok volumene médiaszolgáltatások szerint

jelölő szervezet	ATV	Duna TV	Kossuth rádió	RTL Klub	Összesen
Demokratikus Koalíció	30	30	29	30	119
Együtt – A Korszakváltók Pártja	18	17	20	19	74
Fidesz-Magyar Polgári Szövetség – Kereszténydemokrata Néppárt	10	20	20	20	70
Iránytű Párt	0	14	0	14	28
Jobbik Magyarországért Mozgalom	20	20	20	17	77
Magyar Kétfarkú Kutya Párt	12	12	9	12	45
Kell az Összefogás Párt	0	20	30	20	70
Lehet Más a Politika	30	20	18	20	88
Magyarországi Cigánypárt	0	3	3	0	6
Magyarországi Németek Országos Önkormányzata	0	5	5	0	10
Magyar Igazság és Élet Pártja	0	18	0	0	18
Momentum Mozgalom	14	14	15	14	57
Magyar Szocialista Párt – Párbeszéd Magyarországért Párt	17	17	20	17	71
Magyar Munkáspárt	20	11	15	16	62
Összefogás Párt	0	2	0	0	2
Rend és Elszámoltatás Párt	0	14	18	0	32
Sportos és Egészséges Magyarországért Párt	10	10	9	10	39
Szegény Emberek Magyarországért Párt	0	18	9	0	27
Összesen	181	265	240	209	895

A kampányban szerepet vállaló médiumok együttesen 8 óra 14 percnyi műsoridőben közölték a jelölőszervezetek üzeneteit (ATV – 1:33:35 óra, Duna TV – 2:35:35 óra, Kossuth rádió 2:04:07 óra és RTL Klub – 2:00:29 óra). A politikai reklámot jegyzők (17 párt és egy nemzetiségi önkormányzat) közül egyik sem használta ki maradéktalanul a csatornánként rendelkezésére álló időkeretet, illetve a kihasználtság aránya két esetben kissé meghaladta az engedélyezett kvótát. Az Iránytű Párt (RTL

Klub – 102,8%) és a Magyar Kétfarkú Kutya Párt (ATV – 100,3%) esetében kimutatható többlet háttérben az állhat, hogy a kampány finisében már nem vágták újra az érintettek reklámspotját, amely az első esetben 45 másodperces, a másodikban pedig egyperces volt.

3. táblázat: A politikai reklámok volumene a médiaszolgáltatás típusa szerint

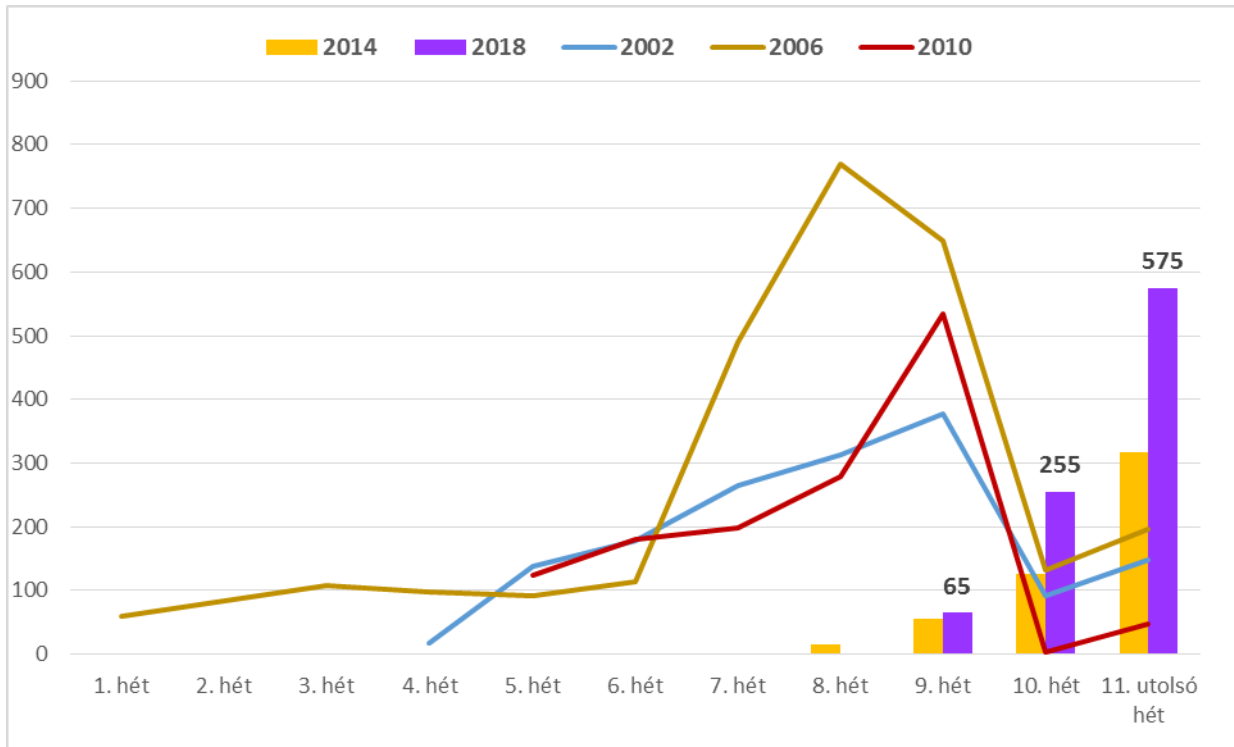
jelölő szervezet	Teljes reklámidő	Duna	Kossuth	ATV	RTL Klub
		keret: „közmédia” 20 perc 26 mp		keret: 10 perc 13 mp	keret: 10 perc 13 mp
Demokratikus Koalíció	0:39:58	97,70%		97,9%	97,9%
Együtt - A Korszakváltók Pártja	0:40:20	98,00%		99,5%	99,3%
Fidesz–Magyar Polgári Szövetség – Kereszténydemokrata Néppárt	0:33:20	97,80%		32,6%	97,9%
Iránytű Párt	0:21:00	51,40%		0,0%	102,8%
Jobbik Magyarországért Mozgalom	0:39:47	97,60%		97,9%	96,2%
Kell az Összefogás Párt	0:29:19	94,50%		0,0%	97,9%
Lehet Más a Politika	0:36:44	81,90%		97,9%	97,9%
Magyar Kétfarkú Kutya Párt	0:39:35	93,80%		100,3%	99,5%
Magyar Igazság és Élet Pártja	0:09:30	46,50%		0,0%	0,0%
Momentum Mozgalom	0:40:08	98,50%		97,9%	97,9%
Magyar Szocialista Párt - Párbeszéd Magyarországért Párt	0:39:30	97,00%		96,2%	96,2%
Magyar Munkáspárt	0:39:58	97,70%		97,9%	97,9%
Összefogás Párt	0:00:40	3,30%		0,0%	0,0%
Rend és Elszámoltatás Párt	0:19:32	95,60%		0,0%	0,0%
Sportos és Egészséges Magyarországért Párt	0:37:31	85,70%		97,9%	97,9%
Szegény Emberek Magyarországért Párt	0:10:49	52,90%		0,0%	0,0%
Magyarországi Cigánypárt	0:06:00	29,40%		0,0%	0,0%
Magyarországi Németek Országos Önkormányzata	0:09:58	48,80%		0,0%	0,0%

Forrás: Nielsen Közönségmérés, NMHH

A 2018-as országgyűlési választás kampányidőszaka hivatalosan³ február 17-én kezdődött, a médiaszolgáltatók azonban több mint egy hónappal később, március 21-én kezdték meg a jelöltet állító pártok választási reklámjainak sugárzását, amely egészen a választást megelőző napig, azaz 2018. április 7-e éjfélig tartott. A korteshadjáratot március 21-én a Momentum kezdte, utolsóként (április 7-én) pedig a Magyarországi Cigánypárt hirdetését láthatták.

1. ábra: A választási hirdetések megoszlása heti bontásban

Forrás: Nielsen Közönségmérés, NMHH

A Választási eljárásról szóló törvény értelmében a közszolgálati médiaszolgáltató naponta három alkalommal, a 6-8, a 12-14 és a 18-20 óra közötti időszakokban megszakítás nélkül köteles biztosítani a politikai reklámok közzétételét. A megelőző országgyűlési választási kampányokban a 17:00-18:00 és a 20:00-21:00 óra közötti időszak, illetve a 21:00-22:00 óra közötti időszak volt a leginkább reklámtelített.

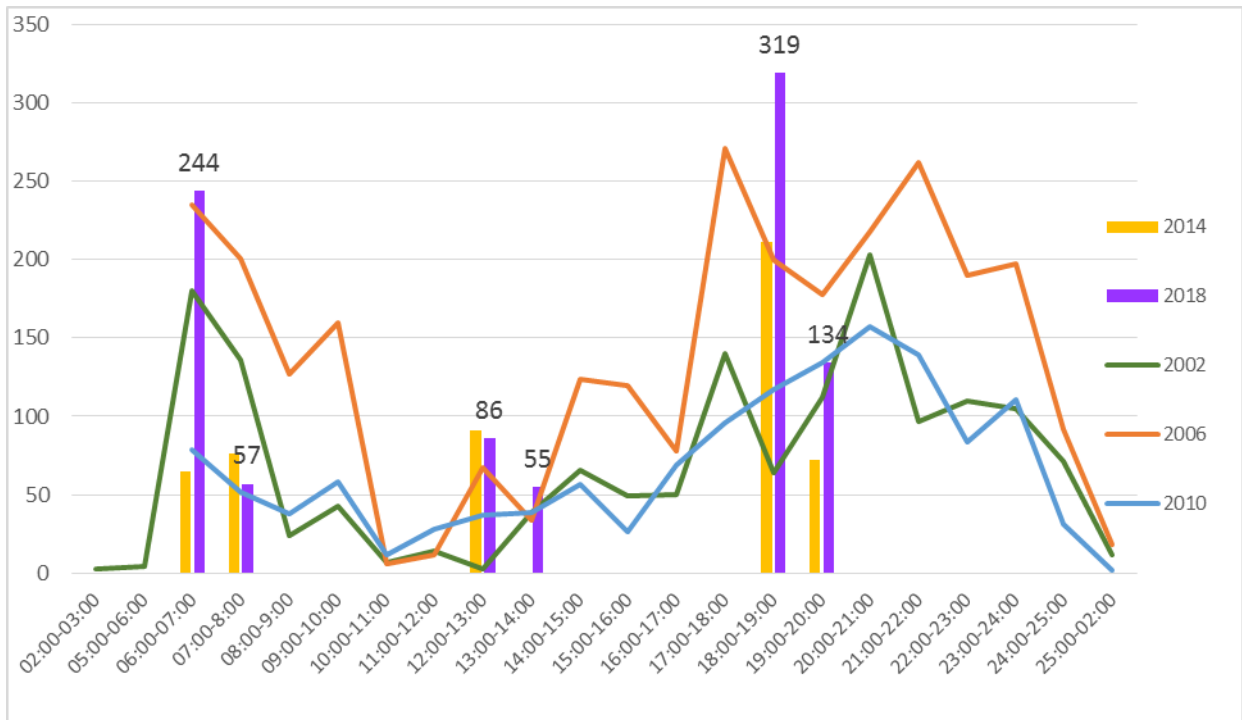
A 2018-as kampány során leggyakrabban a 18:00-19:00 órás időszakban tettek közzé politikai reklámot, a televíziós hirdetések 49 százaléka ekkor került adásba, ami azt jelenti, hogy a három adón együttesen napi tizennyolc politikai hirdetéssel találkozhattak az érdeklődők. A legjobb nézői elérést is ez az időszak biztosította, a szavazókorú lakosság 43 százalékához, közel 3,3 millió választóhoz jutott

³ 2013. évi XXXVI. törvény 139. §: A választási kampányidőszak a szavazás napját megelőző 50. naptól a szavazás napján a szavazás befejezéséig tart. Azzal a korlátozással, hogy a szavazás napján politikai reklámot nem lehet közzétenni. A választás időpontját a köztársasági elnök hirdette ki 2018. január 11-én.

(forrás: www.keh.hu/az_orzaggyulesi_kepviselok_2018._evi_altalanos_valasztasa_idopontjanak_kituzeserol/)

el átlagosan 32 üzenet. A 2018-as kampány közel 3,7 millió választásra jogosult nézőt ért el, összesen 121 millió kontaktust (GRP abs.) eredményezett. Egy 18 év feletti néző átlagosan 33 darab politikai hirdetéssel találkozott (forrás: Nielsen Közönségmérés, NMHH). Az eddigi kampányoktól eltérően, 2018-ban kiemelkedően erős időszávnak bizonyult a 6-8 óra közötti reggeli időszak is, amelynek sikerét a Kossuth rádió szerepvállalása biztosította.

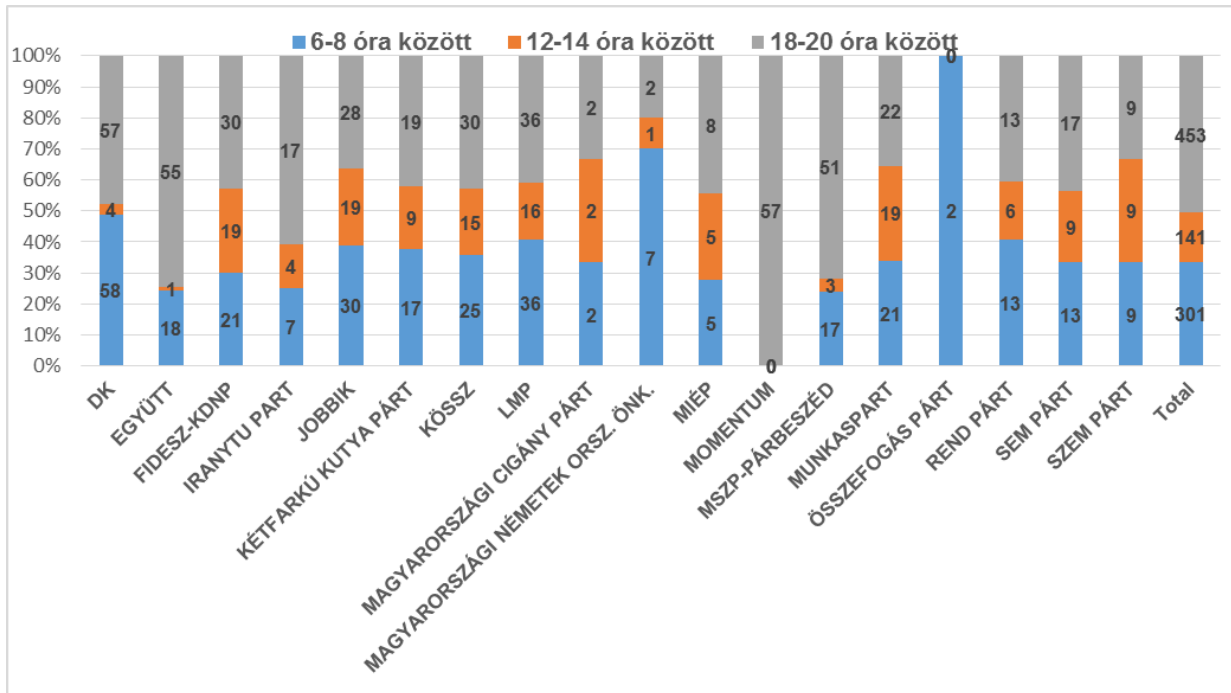
2. ábra: A választási hirdetések megoszlása órák bontásban

Forrás: Nielsen Közönségmérés, NMHH

A pártok közül egyedül az Összefogás Párt élt azzal a lehetőséggel, hogy kizárólag a reggeli időszávnban jelenjen meg, a Momentum pedig ugyancsak egyedülként, csak az esti műsorsávnban szerepelt. A leggyakrabban megjelenő párt, a Demokratikus Koalíció a televíziókban és a rádióban közzétett hirdetéseihez leginkább a „főműsoridőt” választotta, és csupán a Magyarországi Cigánypárt, valamint a Sportos és Egészséges Magyarországért Párt használta egyenletes intenzitással a bemutatkozásra engedélyezett időszávnkat.

3. ábra: Pártok hirdetéseinek időszíves megoszlása

A politikai aktorok többféle hosszúságú és tartalmú rádiós és televíziós spotot is készítettek, így összesen 55 féle hirdetést regisztráltunk. A különböző variációk közül a Demokratikus Koalíció „Újra megcsináljuk!” szlogenú televíziós spotja (90 eset), illetve a KÖSSZ „Kell az Összefogás Párt! Válassz!” jelszavú rádiós reklámja számított a leggyakrabban (30 eset) megjelenő üzenetnek. (A televíziókban és a rádióban közreadott spotok leírását lásd a **2. sz. Melléklet**ben.)

A pártok amellet, hogy a reklámüzeneteikben egyöntetűen voksolásra buzdították a választókat, szlogenekkel, jelszavakkal tették emlékezetessé az üzeneteiket.

6. táblázat: A jelölőszervezetek kampányüzeneteiben alkalmazott szlogenek, jelszavak

jelölő szervezet	esetszám	szlogen
Demokratikus Koalíció	119	Újra megcsináljuk!
Lehet Más a Politika	88	Vegyük kezünkbe a sorsunkat!
Jobbik Magyarországért Mozgalom	77	Mi győzünk, ti nyertek!
Együtt - A Korszakváltók Pártja	74	Bátraké a jövő! - Tartás, tudás, tapasztalat
Magyar Szocialista Párt – Párbeszéd Magyarországért Párt	71	Változást! - Most!
Fidesz-Magyar Polgári Szövetség – Kereszténydemokrata Néppárt	70	Nekünk Magyarország az első

jelölő szervezet	esetszám	szlogen
Kell az Összefogás Párt	70	Kell az Összefogás Párt - Válassz! - KÖSSZ
Magyar Munkáspárt	62	Munkáspárt A baloldal
Momentum Mozgalom	57	Van remény '18
Magyar Kétfarkú Kutya Párt	45	Szavazni jó
Sportos és Egészséges Magyarországért Párt	39	Futás szavazni!
Rend és Elszámoltatás Párt	32	Állítsuk vissza a halálbüntetést!
Iránytű Párt	28	A tisztesség pártján
Szegény Emberek Magyarországért Párt	27	Szegénység – STOP!
Magyar Igazság és Élet Pártja	18	Az igazi radikális párt
Magyarországi Németek Országos Önkormányzata	10	Írjunk együtt történelmet, Ungerdeutsch Steh' dazu!
Magyarországi Cigánypárt	6	Mi is értékes emberek vagyunk, együtt sikerülhet!

A politikai reklámot jegyző jelölő szervezetek közül a hirdetési gyakoriságot tekintve a Demokratikus Koalíció bizonyult a legaktívabbnak, a párt kétféle reklámspotja összesen 119 alkalommal került közzétételre, azaz a hirdetések 13 százaléka e szervezetet népszerűsítette. A második leggyakrabban feltűnő párt a Lehet Más a Politika volt, amely háromféle spottal, összesen 88 alkalommal jelentkezett. A nagy pártok a középmezőnyben végeztek a gyakorisági listán, így például a Magyar Szocialista Párt – Párbeszéd Magyarországért Párt 71 megjelenéssel az ötödik, a Fidesz-KDNP (megosztva az új szereplőnek számító Kell az Összefogás Párttal) 70 felbukkanással a hatodik leggyakrabban szereplő szervezet volt.

7. táblázat: A választáson induló szervezetek hirdetéseinek frekvenciája 2018-ban

jelölő szervezet	megjelenés (db)	megjelenés (%)	hirdetés változatai
Demokratikus Koalíció	119	13%	2
Együtt – A Korszakváltók Pártja	74	8%	6
Fidesz-Magyar Polgári Szövetség – Kereszténydemokrata Néppárt	70	8%	3
Iránytű Párt	28	3%	1
Jobbik Magyarországért Mozgalom	77	9%	3
Kell az Összefogás Párt	70	8%	2
Lehet Más a Politika	88	10%	3
Magyar Kétfarkú Kutya Párt	45	5%	8
Magyar Igazság és Élet Pártja	18	2%	1
Momentum Mozgalom	57	6%	5
Magyar Szocialista Párt – Párbeszéd Magyarországért Párt	71	8%	4
Magyar Munkáspárt	62	7%	4
Összefogás Párt	2	0%	1
Rend és Elszámoltatás Párt	32	4%	4
Sportos és Egészséges Magyarországért Párt	39	4%	2
Szegény Emberek Magyarországért Párt	27	3%	2
Magyarországi Cigánypárt	6	1%	2

Forrás: Nielsen Közönségmérés, NMHH

3. Összegzés

A 2018-as korteshadjáratban március 21-április 7. között négy országos (Duna TV, RTL Klub ATV, Kossuth rádió) médiaszolgáltatás műsorában 895 politikai reklám szerepelt, melyek teljes időtartama 8 óra 14 perc műsoridőt fedett le. A politikai reklámok elhatárolása, forrásmegjelölése, feliratozása, időtartama és rotációja a törvényi előírások szem előtt tartásával valósult meg.

A hirdetési kampányt a Momentum (március 21. 18:30:05 óra) Duna TV-n közzétett spotja nyitotta meg és a Magyarországi Cigánypárt (április 7. 19:12:30 óra) Kossuth rádióban elhangzott üzenete zárta. A legtöbb politikai reklám (125 db) április 7-én szerepelt az érintett médiaszolgáltatások kínálatában. A beazonosított 55 féle üzenetet 18 jelölő szervezet jegyezte, a politikai céljaikat népszerűsítő spotok időtartama 5-60 másodperc között alakult, átlagos időtartamuk pedig 33 másodpercet ért el. A legtöbb politikai reklámmal a közmédia (Duna TV: 265 db, Kossuth rádió: 240 db) kínálatában találkozhattak a nézők, hallgatók. Legtöbbször (119 eset) a Demokratikus Koalíció által jegyzett „Újra megcsináljuk!” szlogenű politikai üzenet került közzétételre. A pártok közül a Magyar Kétfarkú Kutya Párt bizonyult a legkreatívabbnak, hiszen a kampány során nyolcféle reklámüzenettel jelentkezett.

2018-ban az országos televíziókban folyó kampány közel 3,7 millió választásra jogosult nézőt ért el, egy 18 év feletti néző átlagosan 33 darab, valamely pártot népszerűsítő kisfilmmel találkozott.

1. sz. melléklet

2013. évi XXXVI. törvény a választási eljárásról (kivonat)

VIII. fejezet A választási kampány

71. Politikai reklám és politikai hirdetés

146. § E fejezet alkalmazásában

a) politikai reklám a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Mttv.) 203. § 55. pontjában meghatározott politikai reklám, azzal az eltéréssel, hogy a párt, politikai mozgalom és kormány alatt jelölő szervezetet és független jelöltet kell érteni.

b) politikai hirdetés az ellenérték fejében közzétett, valamely jelölő szervezet vagy független jelölt népszerűsítését szolgáló vagy támogatására ösztönző, illetve azok nevét, célját, tevékenységét, jelszavát, emblémáját népszerűsítő, sajtótermékben közzétett médiatartalom vagy filmszínházban közzétett audiovizuális tartalom.

147. § (1) * A médiaszolgáltató egyenlő feltételek mellett - különös tekintettel a politikai reklámok számára, megjelenési sorrendjére, időtartamára és az adásba kerülés időpontjára - teheti közzé a jelöltet, illetve listát állító jelölő szervezetek és a független jelöltek politikai reklámjait. Közös jelölt, illetve közös lista esetén a jelölő szervezetek együttesen jogosultak a politikai reklám megrendelésére.

(2) A politikai reklámhoz véleményt, értékelő magyarázatot fűzni tilos.

(3) A politikai reklám közzétételéért a médiaszolgáltató ellenszolgáltatást nem kérhet, és nem fogadhat el.

(4) Az audiovizuális médiaszolgáltatásban közzétételre szánt politikai reklám megrendelője köteles a reklám feliratozásáról vagy jelnyelvi tolmácsolással való ellátásáról gondoskodni.

(4a) ~~A~~ szavazás napján politikai reklámot nem lehet közzétenni.

(5) A politikai reklám közzétételére egyebekben az Mttv. rendelkezéseit kell alkalmazni.

(6)-(10)

147/A. § * (1) Az országgyűlési képviselők általános választását megelőző kampányidőszakban a közszolgálati médiaszolgáltatók lineáris médiaszolgáltatásukban a Nemzeti Választási Bizottság által - valamennyi országos lista jogerős nyilvántartásba vételét követően - a (2) bekezdésben foglaltak szerint meghatározott időtartamban kötelesek közzétenni az országos listát állító jelölő szervezetek politikai reklámjait.

(2) Az országgyűlési képviselők általános választását megelőző kampányidőszakban a pártlistát állító jelölő szervezetek politikai reklámjainak közzétételére rendelkezésre álló időtartam négyszázhetven perc, a nemzetiségi listát állító jelölő szervezetek politikai reklámjainak közzétételére rendelkezésre

álló időtartam százharminc perc. A jelölő szervezetek rendelkezésére álló időtartamot az egyes pártlisták, illetve az egyes nemzetiségi listák között egyenlő arányban kell felosztani. A jelölő szervezet rendelkezésére álló időtartamot közszolgálati médiaszolgáltatóként egyenlő arányban kell felosztani.

(3) A politikai reklámot a közszolgálati médiaszolgáltató a legnagyobb éves átlagos közönségaránnyal bíró médiaszolgáltatásában teszi közzé.

(4) A közszolgálati médiaszolgáltató naponta három alkalommal, a 6-8, 12-14 és 18-20 óra között kezdődő időszavokban, megszakítás nélkül köteles biztosítani a politikai reklámok közzétételét. A pártlistát állító jelölő szervezetek, illetve a nemzetiségi listát állító jelölő szervezetek politikai reklámjait egymást követően kell közzétenni. A politikai reklámok megjelenési sorrendjét az esélyegyenlőség biztosítása érdekében naponta változtatni kell.

(5) A közszolgálati médiaszolgáltató a jelölő szervezet által megjelölt napon és időszavban köteles a politikai reklámot közzétenni. A jelölő szervezet politikai reklám közzétételét egy időszavban naponta csak egyszer, legfeljebb egyperces időtartamban kérheti.

(6) A médiaszolgáltató abban az esetben köteles a politikai reklámot közzétenni, ha a jelölő szervezet legkésőbb a közzétételt megelőző második napon átadja az általa készített politikai reklámot.

147/B. §^{*} A 147/A. §-ban foglalt rendelkezéseket az Európai Parlament tagjainak választásán is alkalmazni kell azzal, hogy a rendelkezésre álló műsoridő tartama az összes lista és az összes közszolgálati médiaszolgáltató tekintetében együttesen háromszáz perc.

147/C. §^{*} A 147/A. §-ban foglalt rendelkezéseket a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán is alkalmazni kell azzal, hogy

a) annak a nyolc jelölő szervezetnek a politikai reklámjait kell közzétenni, amelyek országos összesítésben a legtöbb képviselő- és polgármesterjelöltet állították; a közös jelölteket és listákat a jelölés arányában kell figyelembe venni,

b) a rendelkezésre álló műsoridő tartama az összes lista és az összes közszolgálati médiaszolgáltató tekintetében együttesen háromszáz perc.

147/D. §^{*} A nemzetiségi önkormányzati képviselők általános választásán a szavazás napját megelőző napon a közszolgálati médiaszolgáltató lineáris médiaszolgáltatásában az országos listát állító jelölő szervezetek politikai reklámjait egy alkalommal, politikai reklámonként legfeljebb 30 másodperces időtartamban köteles közzétenni. A közzétételre a 147/A. § (3) és (6) bekezdését alkalmazni kell.

147/E. §^{*} A közszolgálati médiaszolgáltató a 147/A-147/D. §-ban foglaltakon túl további politikai reklámot nem tehet közzé.

147/F. §^{*} (1) Az általános választást megelőző kampányidőszakban a 147/A-147/E. § szabályozása alá nem tartozó, országosan elérhető lineáris médiaszolgáltatást nyújtó médiaszolgáltató - a politikai reklám közzétételére szolgáló országos lineáris médiaszolgáltatásának vagy médiaszolgáltatásainak megjelölésével - legkésőbb a választást megelőző ötvenedik napon közli a Nemzeti Választási Bizottsággal, ha biztosítani kívánja politikai reklám közzétételének lehetőségét. Amennyiben a

határidőig nem nyilatkozik, politikai reklámot nem tehet közzé. A Nemzeti Választási Iroda a választások hivatalos honlapján a nyilatkozatot tett médiaszolgáltatót és a médiaszolgáltatások megnevezését, illetve a közzétételre biztosított időtartamot közzéteszi.

(2) A politikai reklám közzétételére a 147/A-147/E. § rendelkezéseit - a 147/A. § (3) bekezdése kivételével - kell megfelelően alkalmazni azzal, hogy az országgyűlési képviselők általános választásán, az Európai Parlament tagjainak választásán és a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán

a) a politikai reklámok közzétételére szánt, az egy médiaszolgáltatásra eső időtartamot a médiaszolgáltató határozza meg, de az nem lehet kevesebb, mint az egy közszolgálati médiaszolgáltatóra eső időtartam fele,

b) a médiaszolgáltatónak az (1) bekezdés szerinti bejelentésben az a) pont szerinti időtartamot is meg kell jelölnie,

c) ha az a) pont szerinti időtartam eltér az egy közszolgálati médiaszolgáltatóra eső időtartamtól, a Nemzeti Választási Bizottság az egyes jelölő szervezetek rendelkezésére álló időtartamot arányosan csökkentett, illetve megnövelt mértékben állapítja meg.

148. § (1) Az Mttv. 203. § 60. pontjában meghatározott sajtótermékekben politikai hirdetés a választási kampányidőszakban az e §-ban foglaltak szerint tehető közzé. A sajtótermékben közzétett politikai hirdetésnek azonnal felismerhetőnek és más médiatartalmaktól megkülönböztethetőnek kell lennie.

(2) Amennyiben sajtótermék politikai hirdetést kíván közölni, a választás kitézését követő 5 munkanapon belül az Állami Számvevőszékhez eljuttatja hirdetési szolgáltatásainak árjegyzékét, amelyet az nyilvántartásba vesz, és honlapján közzétesz. A sajtótermék ugyanezt az árjegyzékét a honlapján közzéteszi.

(3) Politikai hirdetést kizárólag olyan sajtótermék közölhet, amelynek hirdetési árjegyzékét az Állami Számvevőszék nyilvántartásba vette. Politikai hirdetés csak a nyilvántartásba vett árjegyzék által meghatározott ellenérték fejében közölhető. Magyarországon letelepedett kiadók sajtótermékei közül csak az közölhet politikai hirdetést, amely az Mttv. szerinti hatósági nyilvántartásban szerepel.

(4) Az (1) bekezdésben meghatározott sajtótermék a szavazás napját követő 15 napon belül az Állami Számvevőszéket tájékoztatja a közzétett politikai hirdetésekről. A tájékoztatás tartalmazza, hogy az egyes jelöltek és jelölő szervezetek politikai hirdetéseit kinek a megrendelésére, milyen ellenérték fejében, mely időpontban és milyen terjedelemben tette közzé. Az Állami Számvevőszék e tájékoztatásokat a honlapján közzéteszi.

2. sz. melléklet:
A választáson induló szervezetek televíziós spotjai

JELÖLŐ SZERVEZET	SPOT TARTALMA	KÖZZÉTÉTEL ESETSZÁMA
DK	DEMOKRATIKUS KOALICIO / IDOS NO + GYURCSANY FERENC 20	90
EGYÜTT	EGYUTT / 2 MILLIO FELHERGELT SZAVAZO + BATRAKE A JOVO 30	9
	EGYUTT / APRILIS 8-A IGAZI TERHET + TARTAS+TUDAS+ TAPASZTALAT 45	16
	EGYUTT / EN NEM HISZEM + TARTAS + TUDAS + TAPASZTALAT 25	6
	EGYUTT / OSSZEFOGNI EGYSZERU + TARTAS + TUDAS + TAPASZTALAT 30	23
FIDESZ-KDNP	FIDESZ - KDNP / BP. KELETI PU. + SOROS + NEKUNK M.O.ELSO 20	10
	FIDESZ - KDNP / BP. KELETI PU. + SOROS + NEKUNK M.O.ELSO 30	40
IRANYTU PART	IRANYTU PART / A TISZTESSEG PARTJAN 45	28
JOBBIK	JOBBIK / EGY JOBB MAGYARORSZAG + 28 EV + SORSJEGY + SZAVAZAS 30	53
	JOBBIK / KISLANY + NAGYPAPA + TORTENET + APRILIS 8. 50	4
KÉTFARKÚ KUTYA PÁRT	MAGYAR KETFARKU KUTYA PART / FFI PARTON + INGYEN SOR 55	2
	MAGYAR KETFARKU KUTYA PART / KOT KOT KOTKODACS 05	4
	MAGYAR KETFARKU KUTYA PART / KOVACS GERGELY PARLAMENT ELOTT 60	13
	MAGYAR KETFARKU KUTYA PART / SZAVAZNI JO + PENZENERGIA 25	2
	MAGYAR KETFARKU KUTYA PART / SZAVAZZ + JUHASZ VERONIKA 60	6
	MAGYAR KETFARKU KUTYA PART / SZERETNED MEGMENTENI A VILAGOT 35	1
	MAGYAR KETFARKU KUTYA PART / TICHY-RACS JOZSEF 60	8
KÖSSZ	KELL AZ OSSZEFOGAS PART / NO + SZOLJON + KOSSZ. EU 30	40
LMP	LMP / SZEL BERNADETT + EMBEREK AZ UTCAN 20	30
	LMP / SZEL BERNADETT + EMBEREK AZ UTCAN 30	40
MAGYARORSZÁGI CIGÁNYPÁRT	MAGYARORSZAGI CIGANYPART 60	3

JELÖLŐ SZERVEZET	SPOT TARTALMA	KÖZZÉTÉTEL ESETSZÁMA
MAGYARORSZÁGI NÉMETEK ORSZÁGOS ÖNKORMÁNYZATA	MAGYARORSZAGI NEMETEK ORSZAGOS ONKORMANYZATA / VAROS 60	5
MIÉP	MAGYAR IGAZSAG ES ELET PARTJA / APRILIS 8 + MIEP 30	18
MOMENTUM	MOMENTUM / HOGYAN LEHET ELERNI A VALTOZAST? 30	12
	MOMENTUM / HOGYAN LEHET ELERNI A VALTOZAST? 60	18
	MOMENTUM / SZERVEZKEDJ+ SZOROLAPOZZ+FIATALOK+TUNTETES 30	12
MSZP-PÁRBESZÉD	MSZP - PARBESZED SZOVETSEG / KARACSONY GERGELY + NEP 45	30
	MSZP-PARBESZED / MAGYARORSZAGON SOK MINDENT + VALTOZAST MOST 20	21
MUNKASPART	MUNKASPART / MENNYIT ER A MUNKAM + BALOLDAL 30	27
	MUNKASPART / MENNYIT ER A MUNKAM + BALOLDAL 60	13
	MUNKASPART / MENNYIT ER EGY ADOS + BALOLDAL 30	7
ÖSSZEFOGÁS PÁRT	OSSZEFOGAS PART / EMBEREK + KOSSZ.HU 20	2
REND PÁRT	REND PART / ARNYEK + BUNOZOK + HALALBUNTETES 30	7
	REND PART / HIRADO 55	7
SPORTOS ÉS EGÉSZSÉGES MAGYARORSZÁGÉRT PÁRT	SPORTOS ES EGESZSEGES MAGYARORSZAGERT PART / FFI SZAVAZ 60	30
SZEGÉNY EMBEREK MAGYARORSZÁGÉRT PÁRT	SZEGENY EMBEREK MAGYARORSZAGERT PART / STOP SZEGENYSEG 25	18

A választáson induló szervezetek televíziós spotjai

JELÖLŐ SZERVEZET	SPOT TARTALMA	KÖZZÉTÉTEL ESETSZÁMA
DK	Gyurcsány Ferenc vagyok, anyámtól azt tanultam, mindig állj ki azért, amiben hiszel, kisfiam!	29
EGYÜTT	Őn is a liberális gazdaságnak köszönheti, hogy választhat a szupermarket és a kisbolt között (...)	13

JELÖLŐ SZERVEZET	SPOT TARTALMA	KÖZZÉTÉTEL ESETSZÁMA
	Őn is a liberális gazdaságnak köszönheti, hogy válogathat a termékek és szolgáltatások között (...)	7
FIDESZ-KDNP	Magyarország bevándorló ország lesz, ha Soros emberei hatalomra kerülnek, állítsuk meg őket!	20
JOBBIK	Egy jobb Magyarországról álmodtunk, de 28 éve nem áll mellénk a szerencse - se a bal, se a jobb nem volt jó irány (...)	20
KÉTFARKÚ KUTYA PÁRT	Kétfarkú Kutya Párt egy úgynevezett viccpárt (...)	9
KÖSSZ	Teremtsünk egy olyan országot, ahol mindenkinek lehetősége van a boldog élethez!	30
LMP	Évek óta azt hallgatjuk, hogy a korszakváltás lehetetlen, hogy a politika csak ilyen lehet (...)	18
MAGYARORSZÁGI CIGÁNYPÁRT	Mi is értékes emberek vagyunk, emeljük fel a fejünket és szerezzük vissza a méltóságunkat!	3
MAGYARORSZÁGI NÉMETEK ORSZÁGOS ÖNKORMÁNYZATA	Kedves honfitársunk, köszönjük, hogy megtisztelt minket támogatásával és felvételét kérte a német nemzetiségi névjegyzékbe (...)	5
MOMENTUM	Sokan mondják, hogy nincs kire szavazni, hogy nincs tökéletes választás (...)	14
	Van remény olyan politikusokra, akik értünk és nem magukért dolgoznak	1
MSZP-PÁRBESZÉD	Esküt teszek nektek arra, egy olyan országot építünk, ahol nem a nép szolgálja a hatalmat, hanem a hatalom szolgálja a népet!	13
	Magyarországon sok mindent meg kell változtatni, olyan vezetőkre van szükség, akik nem uralkodni, hanem szolgálni fognak!	7
MUNKASPART	Tisztelt választók! Thürmer Gyula vagyok, a Munkáspárt elnöke (...)	15
REND PÁRT	Bűnözők mindig léteztek a történelemben (...)	17
	A Rend Párt az élet és az igazság pártján van, ha szeretné a halálbüntetés visszaállítását, szavazzon a Rend Pártra!	1
SPORTOS ÉS EGÉSZSÉGES MAGYARORSZÁGÉRT PÁRT	Azt kérdeed, hogy vagyok? Elegem van, tenni akarok!	9
SZEGÉNY EMBEREK MAGYARORSZÁGÉRT PÁRT	Szegény Emberek Magyarországaért Párt - állítsuk meg a szegénységet!	9